

ด่วนมาก

ที่ พม ๐๓๐๒/๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๕๘

วันที่ 17 มิ.ย. 2558

เวลา 17.00

41600
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
3390. 416
17 มิ.ย. 2558 17.30

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการขอทานทั่วประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการขอทานทั่วประเทศ
๓. พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๕๔๔
๔. สำเนาคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ ๒/๒๕๕๗ ลงวันที่
๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการขอทาน

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการขอทานทั่วประเทศ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดระเบียบเกี่ยวกับคนขอทานให้เป็นรูปธรรม และด้วยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ทำการจัดระเบียบคนขอทานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รวม ๒ ครั้ง คือ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๐ ตุลาคม และระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ในการประชุมร่วมกันของคณะรักษาความสงบแห่งชาติกับคณะรัฐมนตรี ได้มีข้อเสนอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ร่วมกับส่วนราชการอื่น ๆ กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาขอทานแบบยั่งยืนและเป็นรูปธรรมตั้งแต่มูลเหตุถึงปลายเหตุ

๑.๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ได้มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการขอทาน มีหน้าที่ศึกษาสภาพปัญหาและรวบรวมข้อมูล การขอทาน กำหนดกระบวนการ วิธีการ และแนวทางการแก้ไขปัญหาการขอทานขึ้น โดยคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการขอทาน ได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการขอทาน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย (Policy) ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection) และด้านการป้องกัน (Prevention) ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้มีการดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและควบคู่กันไปทั้ง ๓ ด้าน (๓ป)

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอรายงานผลการดำเนินงานแก้ไข ปัญหาการขอทานทั่วประเทศ ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน ๓ ด้าน (๓P) ดังนี้

๒.๑ ด้านนโยบาย (Policy)

๒.๑.๑ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการในระดับต่างๆ ได้แก่ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการขอทาน คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการขอทานในกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการขอทานระดับจังหวัด และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุม การขอทาน พุทธศักราช ๒๕๔๔

๒.๑.๒ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคูหา ซึ่งตั้งอยู่ที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๑.๓ การจัดระเบียบคนขอทาน ในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค ๗๗ จังหวัด ทั่วประเทศ ดำเนินการไปแล้ว ๓ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๔- ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ รายละเอียดต่างๆ ดังนี้

ก. พบบุคคลขอทาน รวมทั้งสิ้น ๑,๑๘๖ ราย เป็นคนไทย ๗๕๐ ราย คนต่างด้าว ๔๓๖ ราย จังหวัดที่มีพบขอทานมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครราชสีมา เชียงราย และนครสวรรค์ ตามลำดับ

ข. มีเด็กขอทาน รวมทั้งสิ้น ๑๔๗ ราย เป็นเด็กไทย ๖๔ ราย เด็กต่างด้าว ๘๓ ราย ในจำนวนนี้ เป็นเด็กที่มาขอทานในลักษณะเป็นคุณแม่ - ลูก หรือคู่พ่อ - ลูก รวม ๓๐ คู่ จังหวัดที่มีเด็ก มาขอทานมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปราชินบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี ตามลำดับ

ค. มีกลุ่มคนพิการขอทาน รวมทั้งสิ้น ๒๓๔ ราย แยกความพิการออกเป็น ด้านการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ๑๑๖ ราย ด้านการมองเห็น ๖๘ ราย ด้านการได้ยินและสื่อความหมาย ๒๒ ราย ด้านจิตใจหรือพฤติกรรม ๒๒ ราย ด้านสติปัญญา ๕ ราย และพิการซ้ำซ้อน ๑ ราย จังหวัดที่มี คนพิการมาขอทานมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม บึงกาฬ เลย ฉะเชิงเทรา และกาฬสินธุ์ ตามลำดับ

ง. สาเหตุของการขอทานส่วนใหญ่ เนื่องจาก ปัญหาทางเศรษฐกิจ อาทิ ครอบครัวมีฐานะยากจน มีรายได้ไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในครอบครัว บางส่วนเป็นคนพิการหรือผู้สูงอายุ ซึ่งไม่สามารถทำงานหาเลี้ยงชีพได้ เป็นต้น สาเหตุรองลงมา ได้แก่ การมีทัศนคติว่าการขอทานเป็นอาชีพ ที่ไม่ผิดกฎหมาย

จ. พื้นที่พบคนขอทานมากที่สุด ได้แก่ บริเวณตลาด แหล่งชุมชนทั่วไป ห้างสรรพสินค้า แหล่งเส้นทางคมนาคมและศาสนสถาน ตามลำดับ

ฉ. การประสานส่งต่อคนขอทาน เมื่อได้ดำเนินการคัดกรอง และให้ การชี้แจงข้อกฎหมายกับกลุ่มขอทานแล้ว ชุดปฏิบัติการจะส่งต่อไปยังหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือโรงพยาบาลในพื้นที่ เพื่อให้การช่วยเหลือเพิ่มเติม อาทิ การจัดทำ แผนพัฒนารายบุคคล การให้บริการทางการแพทย์ การฝึกอาชีพ เป็นต้น หากเป็นขอทานต่างด้าวที่เข้าเมือง มาผิดกฎหมาย หรือวิสาหมตอายุแล้วจะประสานส่งต่อไปยัง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อผลักดันส่งกลับ ไปยังประเทศต้นทางต่อไป

๒.๑.๔ ผลักดันให้มีการปรับปรุง แก้ไข พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๕๔๔

/ ๒.๑.๕ การจัดทำ...

๒.๑.๕ การจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนขอทานทั่วประเทศ

๒.๒ ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection)

๒.๒.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานในการคุ้มครองช่วยเหลือเหยื่อการค้ามนุษย์ โดยการจัดอบรม จำนวน ๓ รุ่น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

๒.๒.๒ โครงการจัดทำแผนพัฒนาหน่วยงาน สถานรองรับบุคคลไร้ที่พึ่ง จำนวน ๑๑ แห่ง และการอบรมบุคลากรในหน่วยงานสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง และบ้านมิตรไมตรีทั่วประเทศ

๒.๓ ด้านการป้องกัน (Prevention)

๒.๓.๑ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และสิทธิสวัสดิการพื้นฐาน

๒.๓.๒ การศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาระบบ การคุ้มครองทางสังคม เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการขอทานและกลุ่มเสี่ยง

๒.๓.๓ การส่งเสริมให้อาสาสมัคร และเครือข่ายต่างๆ ร่วมกันเฝ้าระวังปัญหาการขอทานในชุมชน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒.๓.๔ การร่วมนักวิชาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขอทานต่างด้าวระหว่างรัฐบาลไทยและประเทศกัมพูชา

๒.๓.๕ การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ ให้สาธารณะชนได้รับทราบถึงปัญหาการขอทาน โดยมีคำขวัญว่า “ให้ทานถูกวิธี ลดวิถีการขอทาน” เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกและสร้างความตระหนักในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการขอทานให้หมดไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เนื่องจากเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาขอทาน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐) อาทิตยทิพอาภา พล.อ.พิชเยนทรโยธิน ตราไว้ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๔๘๔ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบถึงผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการขอทานทั่วประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๕๔ ๖๒๖๐ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๔๒๖